

28.6.2021

Jakelu

Kuntien tartuntataudeista vastaavat terveystoimikunnat
Sairaanhoidopiirien tartuntataudeista vastaavat terveystoimikunnat
Aluehallintovirastojen tartuntataudeista vastaavat terveystoimikunnat
Sosiaali ja terveysministeriö

Riskinarvio 21.-25.6.2021 Venäjältä linja-autoilla/pikkubusseilla palanneiden matkustajien COVID-19-tartunnalle altistumisesta: THL:n suositus karanteeniin asettamisen tarpeesta

Venäjän Pietarissa on vierailut urheilukilpailuissa edellisviikkojen aikana vähintään n. 4500 suomalaista jalkapallokannattajaa, joista merkittävä osa on palannut Suomeen linja-autolla tai pikkubussikuljetuksella Vaalimaan ja Nuijamaan rajanylityspisteiden kautta.

Suurin osa Pietarista palanneista henkilöistä on osallistunut rajanylityksen yhteydessä koronavirustestiin ja osalla on ollut osoittaa tuore negatiivinen testitulos.

Merkittävin paluuliikenne Pietarista Suomeen on tapahtunut viikolla 25, 21.-25.6.2021 välisenä aikana. Näiden henkilöiden koronatestitulokset ovat valmistuneet juhannusviikonlopun (25.-27.6.2021) aikana ja matkustajien joukosta on todettu 27.6.2021 mennessä lähes 300 positiivista testitulosta. Kunnissa tartunnan jäljitystyö on käynnissä ja toistaiseksi on tiedossa, että vähintään noin puolessa niistä linja-autoista ja pikkubusseista, jotka ovat matkailijoita Suomeen kuljettaneet, on ollut matkustajien joukossa koronapositiivinen ja näin ollen todennäköisesti tartuttava henkilö.

Kuljetuksia Suomeen on ollut moneen kaupunkiin ja kaikki linja-auto- ja pikkubussikuljetukset ovat kestäneet pitkään, jopa 12 tuntia. THL:n arvio on, johtuen mm. pitkistä matka-ajasta ja matkustajien vaihtamisista pysähdyspaikoilla ajoneuvosta toiseen, että on todennäköistä, että jokaisessa ajoneuvossa, jossa on ollut tartuttava henkilö, kaikki matkustajat ovat voineet altistua tartunnalle vaikka matkalla olisi käytetty hengityssuojaimia tai ns. kirurgista maskia. Tartunnan riskiä kasvattaa sekin, että on varsin todennäköistä, että Pietarin alueella leviää koronaviruksen ns. delta-variantti, jonka tartuttavuuden on raportoitu olevan kohonnut.

Kuntien tartunnan jäljityksissä on altistuneiden matkustajien suuresta määrästä johtuen huomattavaa viivettä. Lisäksi merkittävä osa matkustajista ei osaa sanoa missä nimenomaisessa linja-autossa tai pikkubussissa ovat Suomeen palanneet tai edes sitä, minkä liikennöitsijän ajoneuvo on ollut kyseessä. Matkustajat ovat myös matkan varrella seurustelleet pysähdyspaikoissa eri ajoneuvoissa matkanneiden kanssa keskenään ja myös yleisesti vaihtaneet pysähdysten yhteydessä liikennevälineestä toiseen.

THL:n suositus korkean ilmaantuvuuden maista saapuville matkustajille on, että matkustaja joko korkeintaan 72 tuntia ennen Suomeen paluumatkalle lähtöä käy koronatestissä ja lähtee matkalle vain jos testin tulos on negatiivinen. Jos rajalla ei ole osoittaa negatiivista testitulosta, suositellaan käymään testissä rajalla (jos rajalla ei ole testausmahdollisuutta, ohjataan käymään välittömästi testissä kotikuntaan saavuttua). Suomeen paluun jälkeen suositellaan käymään toisessa testissä aikaisintaan 72 tuntia paluun jälkeen. Kunnes testitulokset selviävät, suositellaan välttämään liikkumista kodin ulkopuolella ja pidättäytymään kaikista fyysisistä kontakteista oman ruokakunnan ulkopuolisten henkilöiden kanssa. Mikäli mikään em. testituloksista osoittautuu positiiviseksi, henkilö määrätään eristykseen ja hänen altistamansa muut henkilöt karanteeniin tartuntatautilain perusteella.

Edellä mainittu toimintatapa vähentää toteutuessaan tartuntojen leviämisen suhteellista riskiä laskennallisten mallinnusarvioiden perusteella noin 96 %. Tässä lähinnä lentoliikenteeseen perustuvassa laskennallisessa arvioissa ei kuitenkaan ole otettu huomioon Pietarista palanneiden pitkää matka-aikaa linja-autoissa ja matkustamossa tapahtuneita altistumisia, jonka vuoksi suhteellisen riskin alenema jäänee näiden matkustajien osalta vähäisemmäksi.

Pietarista saapuvissa linja-autoissa on siis havaittu poikkeuksellisen runsaasti tartunnan saaneita ja siten mahdollisesti tartuttavia henkilöitä. Näin ollen on mahdotonta poissulkea sitä, että joissakin linja-autoissa ei olisi ollut tartuttavia henkilöitä. THL arvioikin, että todennäköisyys ja riski altistua missä tahansa Pietarista saapuneessa linja-autossa tai pikkubussissa on ollut korkea viikon 25 aikana (21.-25.6.2021 Suomeen Venäjältä maa-rajaa yli saapuneet matkustajat). Riskiä koronavirus-tartunnalle altistumiselle on pidettävä selvästi korkeampana kuin mahdollisuutta ao. olosuhteissa välttää altistumiselta.

THL:n suositus matkustajien karanteenista

Johtuen poikkeuksellisesta ja erittäin korkeasta koronavirus-tartunnan riskistä matkan aikana, THL suosittelee kaikkien linja-autojen ja pikkubussien matkustajien ja kuljettajien, jotka ovat saapuneet Suomeen Venäjältä 21.-25.6.2021 aikana, asettamista 14 vuorokautta kestävään karanteeniin toimivaltaisen terveysviranomaisen päätöksellä tartuntatautilan perusteella muiden ihmisten hengen ja terveyden suojelemiseksi.

Karanteeniin asettamisen suositus ei koske henkilöitä, jotka ovat saaneet täyden koronavirusrokotussarjan ja viimeisestä rokoteannoksesta on kulunut yli 2 viikkoa ennen matkan aloittamista eikä myöskään COVID-19-taudin sairastaneita, jos taudista paranemisesta on kulunut alle 6 kuukautta. Näidenkin henkilöiden kohdalla suositellaan hakeutumista testeihin mikäli he saavat koronatartuntaan viittaavia oireita.

Negatiivinen testituloksella 72 tuntia matkan päättymisestä ei ole riittävä peruste vapauttaa henkilö karanteenista, koska altistumista matkalla pidetään hyvin todennäköisenä, eikä näin pian taudin itämisaikana tehty testi vielä välttämättä osoittaudu positiiviseksi vaikka henkilö olisikin saanut tartunnan. Toimivaltainen terveysviranomainen voi yksilöllisen arvionsa pohjalta poiketa karanteenisuosituksesta perustelluin syin. Jos myöhemmin voidaan varmistaa, että linja-autossa tai pikkubussissa ei ole ollut tartuttavaa henkilöä, karanteenipäätös tulee purkaa.

Markku Tervahauta
Pääjohtaja

Mika Salminen
Johtaja